

Vihannestuotannon tulevaisuus 2035 – näkymät ja tavoitteet -webinaari 19.3.2025

Kooste ryhmäkeskustelusta ”Uusien viljelijöiden saaminen alalle ja verkostoituminen”

Riitta Savikko, Luonnonvarakeskus

Ryhmäkeskustelu teemasta: Uusien viljelijöiden saaminen alalle ja verkostoituminen. Alalle tarvitaan uusia viljelijöitä, joiden tuloa helpotettaisiin koulutuksella, tuottajaorganisaatioilla ja vahvemmalla yhteistyöllä.

Tavoitteen tarkempi kuvaus

Uusien vihannesviljelijöiden muutoksen tuki monin tavoin: investointien taloudellinen tuki, arvoketjun luonti, osaaminen. Vihannesviljelijäksi tulee voida ryhtyä alan ulkopuolelta tulevan tai tuotantosuuntaa vaihtavan peltokasvien viljelijän tai kotieläintilan. Tähän tarvitaan koulutuksen kehittämistä, verkostoitumista ja osaamisen siirtoa, taloudellisia tukimahdollisuuksia ja uusia toimintamalleja (esimerkiksi vaiheittainen sukupolvenvaihdos). Alueilla, joilla ei ole vielä vihannestuotantoa, pitää rakentaa koko arvoketju, tuotantopanoksista, varastotiloista ja työvoimasta markkinoille asti.

Toimenpiteet ja toteuttajat

Tietopankkiin on koottu aloittavan vihannesviljelijän opas, eli tiedot siitä, mistä saa rahoituksen, myyntikanavat ja viljely-osaamisen.

- On luotu etenemisaskeleet ja mallit vihannestuottajaksi ryhtymiseen tyhjästäkin, vaikka ei olisi omaa tilaa vielä.
- Aloittavan vihannesviljelijän oppaan toteuttajina tutkimus, koulutus, neuvonta yhteistyössä ja kokeneita viljelijöitä apuna tiedonvaihdossa.

Luodaan verkostoitumismahdollisuuksia vihannesviljelijöiden kesken

- verkostoitumismahdollisuus mm. <https://www.vihannesviljelijat.fi/>
- voisiko AgriHubi olla yksi verkostoitumista mahdollista verkosto/alusta?
- maaseudun kehittämishankkeiden avulla verkostoitumista ja arvoketjun luontia eri seuduille. Jos vaihtaa tuotantosuuntaa vihannestuotantoon, tarvitsee osaamista, varastotiloja ja muita investointeja, työvoimapalkkausta ja johtamisosaamista ja sadon myyntiosaamista. Arvoketju puuttuu, pitää luoda alusta alkaen. Julkisiin ruokapalveluihin tarvitaan pestyn porkkanan tarjoajia, multaporkkana ”ei riitä”.
- kokeneista vihannesviljelijöistä mentoreita tai ”farm incubator”-hautomoita uusille viljelijöille ja vihannesviljelijöiksi haluaville

Tarjotaan vihannestuotannosta koulutusta

- yksi maatalousalan oppilaitos nykyisin tarjoaa erityisesti vihannestuotannon koulutusta
- tarjotaan koulutusta/kursseja maatalousalan oppilaitoksissa suomeksi ja ruotsiksi
- jatkuvaa koulutusta esimerkiksi kasvinsuojelusta (esimerkiksi oppilaitokset tai ProAgrian tapahtumat)

- Tiedontarjoamista monikanavaisesti, esimerkkeinä oppilaitosten ja ProAgrian tapahtumat, ammattilehtiartikkelit, tietokortit, puutarhanäyttelyt, AgriHubi, facebook,

Onnistumisen mittari

Vihannesviljelijöiksi haluavat ja jatkavaa etsivät tilat tietävät "uuden viljelijän tietopankin" olemassaolon.

Onko tavoite realistinen ja saavutettavissa? Mitä resursseja tarvitaan?

Tarvitaan rahoitus ja tekijät tietopankin kokoamiselle ja keskustelualustan ylläpidolle.

Uusille viljelijöille tarvitaan rahoitusmahdollisuuksia ja uusia toimintamalleja tilojen jatkamiseen. Esimerkiksi yksi mahdollisuus on vaiheittainen sukupolvenvaihdos, jotta investointitarve ei iske kokonaan yhdellä kerralla.

Merkityksellisyys

Tarvittaisiin kotimaisen vihannestuotannon kasvattamista kotimaiseen kulutukseen vastaamiseksi. Alalla olisi mahdollisuuksia taloudellisesti kannattavaan toimintaan. Uudet ravitsemussuositukset suosittelevat kasvien osuuden lisäämistä, se luo vihannestuotantoon uusia mahdollisuuksia.

Suomessa tarvitaan uusia viljelijöitä ja uusia vihannestuottajia, jotta maataloustuotanto jatkuu. Uusia viljelijöitä tarvitaan myös alan ulkopuolelta.

Vihannestuotannon kannattavuuden parantuminen. Vihannesten viljely ei ole ongelma, vaan se, että sen saa muutettua rahaksi, siitä alkaa työ.

Aikataulu

Aloittavan vihannesviljelijän oppaaseen ja tietopankkiin tarvitaan oikeat ihmiset kolme päivää yhdessä tekemään.